

KUTSESTANDARD

**RAHVAKUNSTI- JA KÄSITÖÖMEISTER
SEPATÖÖ ALAL II, III, IV, V**

RAHVAKUNSTI JA KÄSITÖÖ KUTSENÕUKOGU

EESSÕNA

Eesti kutsekvalifikatsiooni süsteemis määratletakse kutsekvalifikatsiooni nõudeid viiel tasemel. I tase on madalaim ja V tase kõrgeim (vt lisa A – Terminid). Kõik kutsed ei eelda kutsekvalifikatsiooni tasemete fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonitasemed, sealhulgas vajaduse korral ka haridusnõuded, määrab kindlaks kutsenõukogu.

Käesolev kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide vahel kokkulepitud nõudeid rahvakunsti- ja käsitöömeister sepatöö alal II, III, IV ja V kutsekvalifikatsioonile.

Kutsestandardi koostas Rahvakunsti ja Käsitöö Kutsenõukogu moodustatud töörühm koosseisus:

Kaupo Kangur	Eesti Kunstiakadeemia
Heigo Jelle	Eesti Metallikunstnike Liit

Ajavahemikus 12 - 27 aprill 2005 a viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus. Kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on töörühm arvestanud arvamusküsitlustel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on lähtunud Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu missioonist, milleks on rahvuslike käsitöötraditsioonide väärtustamine, hoidmine ja edasiarendamine ning rahvusliku käsitöö kui kultuurinähtuse ja elatusallika toetamine. Arvestatud on rahvusvaheliste kvalifikatsiooninõuetega.

Käesolev kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Käesolev rahvakunsti- ja käsitöömeister sepatöö alal II, III, IV, V kutsestandard on kinnitatud 15. juunil 2005. a Rahvakunsti ja Käsitöö Kutsenõukogu otsusega nr 6.

Kutsestandardis määratletud kutsekvalifikatsioonid on kantud kutseregistrisse.

1 KASUTUSALA

Kutsestandardite kasutusala on järgmine:

- 1) töötajate kutsequalifikatsiooni nõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsequalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kutsequalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi seondub metallialane rahvakunst ja -käsitöö metalli ja metalltoodete tootmise valdkondadega., kood DJ.
Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub rahvakunsti- ja käsitöömeister 7. pearühma "Oskus- ja käsitöölised", kood 73.

3 KUTSENIMETUS JA KUTSEQUALIFIKATSIOONI TASE

Eesti keeles: Rahvakunsti- ja käsitöömeister sepatöö alal (Sepp)II, III, IV, V
Inglise keeles: Blacksmith II, III, IV, V
Vene keeles: Кузнец II, III, IV V

4 KUTSEKIRJELDUS

Rahvakunsti- ja käsitöömeister sepatöö alal on käsitöömeister (edaspidi sepp), kes kavandab, kujundab ja valmistab rahvuslikul ja uusloomingulisel käsitööl (vt lisa A) põhinevaid sepiseid. Ta tunneb ja hindab rahvakunsti ja metallitöö traditsioone ning valdab nii ajaloolisi kui ka kaasaegseid töövõtteid. Sepa käe all valmivad erinevatest metallidest sepistatud käsitöö- ja tarbeesemed.

Sepp tunneb sepatöös kasutatavaid käsitöötehnikaid ja -tehnoloogiaid ning oskab kasutada vastavaid töövahendeid.

Oma töös juhindub ta tervise-, keskkonna- ja töökaitsealastest jm nõuetest.

Töö eeldab rahvusliku käsitöö traditsioonide tundmist, loovat mõtlemist, täpsust, püsivust ja kutse-eeetika järgimist (vt lisa E).

Sepp II valmistab etteantud kavandite, tööjooniste ja näidiste järgi lihtsamaid sepistatud käsitöoesemeid

Kutsequalifikatsiooni taotlemise eelduseks on:

erialane kutseharidus **või**

2a erialane töökogemus

Sepp III valmistab kavandite järgi tööjooniseid ning keerulisemaid sepistatud käsitöoesemeid ja esemete analooge.

Ta on omandanud vilumuse kasutada elektrilisi või pneumaatilisi tööriistu (muutes töö tootlikumaks).

Kutsequalifikatsiooni taotlemise eelduseks on:

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

erialane kutseharidus, erialane täiendkoolitus ja 2 a erialane töökogemus või
erialane täiendkoolitus ja 4 a erialane töökogemus.

Sepp IV on meister-teostaja, kes loob ja/või valmistab unikaalseid keeruliste vormidega sepistatud käsitöösemeid ja esemete koopiaid. Ta peab tundma nii palju kujutavat geomeetriat, et teha keerulisemaid tööjooniseid.

Töö eeldab oskust ja tahet juhendada.

Kutsekvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on:

erialane kutseharidus, erialane täiendkoolitus ja 5 a erialane töökogemus või
erialane kõrgharidus, erialane täiendkoolitus ja 3a erialane töökogemus või
6 a erialane töökogemus ja erialane täiendkoolitus

Sepp V on silmapaistev isikupärane meister (looja, koolitaja), kelle tegevusel on sügav ning positiivne mõju valdkonna arengule.

Ta on võimeline valmistama rekonstruktsioone ning analüüsima ja mõtestama seniloodud sepiskultuuri.

Kutsekvalifikatsiooni taotlemise eelduseks on:

erialane kutseharidus, erialane täiendkoolitus ja 10 a kivialane töökogemus või
erialane kõrgharidus, erialane täiendkoolitus ja 6a erialane töökogemus või
8a erialane töökogemus ja erialane täiendkoolitus

Sepa kutsekvalifikatsioonide taotlemise täpsustatud nõuded kehtestatakse Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu kutsekvalifikatsioonide omistamise korras.

5 KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja –teadmised (vt lisa B)

Kutse-eetika (vt lisa E)

Suhtlemisoskus – II algtaase; III-V kesktaase

Töökeskkonna ohutus ja säästev eluviis

- 1) tööohutus
- 2) töötervishoid
- 3) tööhügieen
- 4) jäätmekäitlus
- 5) esmaabi

Keeleoskus (vt lisa C)

- 1) eesti keel – A1
- 2) üks võõrkeel – A1 (nõue kehtib käsitöölisele-ettevõtjale)

Arvuti kasutamine – AO7 (vt lisa D) (nõue kehtib käsitöölisele-ettevõtjale)

Kutsealaga seotud õigusaktid n. autoriõigus, tarbijakaitseseadus jm.

Majanduse põhimõisted (nõue kehtib käsitöölisele-ettevõtjale)

Ettevõtluse põhialused (nõue kehtib käsitöölisele-ettevõtjale)

Füüsilisest isikust ettevõtja ja väikeettevõtja õigused ja kohustused (nõue kehtib käsitöölisele-ettevõtjale)

5.2 Põhioskused ja –teadmised

5.2.1 Eesti esemelise rahvakultuuri ajalugu, eripära ja traditsioonid

5.2.2 Rauakasutuse ajalugu

5.2.3 Teadmised raua jõudmisest Eesti aladele

5.2.4 Sepikoja sisseseade

5.2.5 Sepatöö terminoloogia

- 5.2.6 Sepatöös kasutatavad materjalid ja nende omadused
- 5.2.7 Tööohutus
- 5.2.8 Olulisemad pinnaviimistluse ja korrosioonitõrje tehnoloogiad
- 5.2.9 Sepise kasutusvaldkonnad tänapäeval
- 5.2.10 Orienteerumine vähemalt olulisemates ajaloolistes stiilides, mis sepist rohkem mõjutanud – renessanss, barokk, klassitsism, juugend.
- 5.2.11 Kompositsiooni- ja proportsioonitaju
- 5.2.12 Kavandite, tööjooniste lugemine
- 5.2.13 Sepiste kavandamine, tööjooniste koostamine
- 5.2.14 Töö sepikojas
  - 1) töövahendite valimine, ülesseadmine ja korrashoid
  - 2) materjalikulu ja tööaja arvestamine
  - 3) töö arukas korraldamine ja ressursside säästlik kasutamine
  - 4) sepatöös kasutatavad töövõtted ja tehnoloogiad
  - 5) elementaarsed teadmised jootmisest, külmtöötlemise ja lõikamise tehnoloogiatest, keevitusest.
  - 6) kuumtöötlemine, sepistamine nii käsitsi kui suruõhuvasara abil.
  - 7) algteadmised erinevate terasesortide karastamisest.
  - 8) põhilised monteerimistehnikad – keevitus, neetimine, klammerdamine.
Oskus valida neist sobiv.

5.3 Lisaoskused- ja teadmised

- 5.3.1 Iidsete rauasulatustehnoloogiate tundmine
- 5.3.2 Raua keetmine ja damaskimine/damasseerimine
- 5.3.3 Relvasepistus (noad, mõõgad jne)
- 5.3.4 Hobuse rautamine
- 5.3.5 Keevitaja kvalifikatsioon
- 5.3.6 Treimine
- 5.3.7 Freesimine

5.4 Isikuomadused ja võimed

- 1) täpsus
- 2) püsivus
- 3) visuaalne mälu
- 4) käeline osavus
- 5) loovus
- 6) loogiline mõtlemine
- 7) õpivalmidus
- 8) koostöövalmidus oma eriala sees kui ka teiste alade esindajatega – ehitajate, sisekujundajatega jne.
- 9) ruumiline mõtlemine ja vormitaju

6 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib kutsestandardit muuta enne kehtivusaja lõppu.

TERMINID

KUTSEKVALIFIKATSIOONI SÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangute ja isikuomaduste.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

I tase – töötaja täidab tööülesandeid ühesuguses olukorras, on omandanud kutsealased oskused ja teadmised enamasti kutsealasel väljaõppel, võib vajada juhendamist töö käigus, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

II tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste omab vilumust ja kogemust, töötab iseseisvalt, vastutab oma tööülesannete täitmise eest;

III tase – töötaja täidab tööülesandeid erisuguses ja vahelduvas olukorras, lisaks enamasti kutsealasel väljaõppel omandatud oskustele ja teadmiste ning vilumuste ja kogemuste omab meisterlikkust, valmisolekut kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks, korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

IV tase – töötaja täidab analüüsimist ja otsustamist eeldavaid tööülesandeid muutuv olukorras, omab kutsealaseid teadmisi ja oskusi; korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest;

KUTSEALASED TERMINID

Rahvakunsti mõiste käesolevas kutsestandardis hõlmab inimese loovat tegevust, mis on seotud tarbeliste ja/või dekoratiivsete esemete valdavalt käsitööndusliku valmistamisega ja esitab loovalt mingi inimgrupi traditsioone.

Seosed traditsioonidega on tähtsatavad vormis, dekooris, materjalikasutuses, valmistus- ja kasutusviisides. Samuti võidakse rõhutada ka esemete, tegevuse või tegija seotust mingi kindla inimgrupi elulaadi, vaimuse ja väärtushinnangutega.

Rahvakunst võib omada tuntavaid seoseid traditsioonidega, kuid rahvakunstnikku võib inspireerida ka tänane maailm ja elukeskkond. Pärimustekkeprotsess on pidev ja rahvakunst on elav.

Käsitöö kui tegevus

Käsitöö on inimtegevuse liik, eseme või materjali valmistusviis. Käsitööprotsessis on tegija aktiivne protsessi mõjutaja – valmistaja isiklikud (käelised või sellega võrreldavad) **oskused** ja valmistamiskäiku mõjutavad **valikud** on otsustava tähtsusega iga üksiku valmistatava eseme puhul.

Automatiseeritud töötappide osa käsitöös valmistamisel on vähene või puudub.

Käsitööeseme valmistamiseks kulutatud **aeg** on kordades suurem kui analoogse eseme valmistamine tööstuslikult, see asjaolu võib olla määrav käsitööeseme turuväärtuse kujunemisel³.

Käsitööle kui tegevusalale on iseloomulik, et paljude teadmiste sünni eelduseks on isiklik kogemus. Oluliseks faktoriks võib olla ka kogemuse omandamise viis (iseõppimine, personaalne juhendamine, põlvkondadevaheline side).

Käsitööesemelt oodatakse tänapäeval isikupära, kordumatust, kõrget kvaliteeti ja elamuslikkust.

Käsitööeseme valmistusviis (nt traditsiooniline töövõte, kohaliku materjali kasutamine jne) võib mõjutada kliendi/tarbija hoiakuid toote suhtes ja mõjutada eseme turuväärtust.

Käsitööese on teatud emotsionaalsete väärtuste kandja ja teadmiste vahendamise kanal.

Käsitööoskus on käelise töö käigus läbi teadmiste ja kogemuste sündinud vilumus, mis aitab jõuda soovitud tulemuseni. Käsitööoskus ja inimese väärtushinnangud võivad olla vastastikusel mõjus.

Rahvakunstieseme analoog on ese, mille valmistamisel on taotletud välist sarnasust originaalesemega.

Rahvakunstieseme koopia on ese, mis on valmistatud eeskujust lähtuvalt, järgides võimalikult täpselt originaalilähedast materjali- ja värvikasutust, töövõtteid jne.

Rahvakunstieseme rekonstruktsioon on ese, mille valmistamisel on toetunud rahvakunstieseme fragmendile või kirjeldusele.

3

Kuna käsitöötegevusega kaasneb ka käsitöötoote mõiste, siis viidatakse siinkohal aspektidele, mis võivad mõjutada käsitöötoote väärtust tänapäeva kliendi silmis.

KUTSEOSKUSNÕUDED

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldatavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Kesktaase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtaase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED
Lisa C

	A1	A2	B1	B2	C1	C2	
MÕISTMINE	Saan aru tuttavatest sõnadest ja fraasidest, mis puudutavad mind, minu perekonda ja minu vahetut ümbrust, kui inimesed räägivad aeglaselt ja selgelt.	Saan aru fraasidest ja sageli kasutatavatest sõnadest, mis on vahetult seotud mulle oluliste valdkondadega (näiteks info minu ja mu perekonna kohta, sisseostude tegemine, kodukoht, töö). Saan aru lühikeste, lihtsate ja selgelt välja-hääldatud ütluste põhisisust.	Saan aru põhilisest infost selges tavakõnes tuttavatel teemal: töö, kool, vaba aeg jne. Saan aru aeglaselt ja selgelt edastatud raadio- või telesaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või mulle huvitavaid teemasid.	Saan aru pikematest kõnedest ja ettekannetest ning tuttava teema puhul isegi nende keerukamatest nüanssidest. Saan aru enamiku teleuudiste, publitsistikasaadete ja filmide sisust.	Saan aru pikemast tekstist isegi siis, kui see pole selgelt liigendatud ja seosed on esitatud kas kaudselt või vihjamisi. Saan suurema vaevata aru tele-programmidest ja filmidest.	Saan vaevata aru igasugusest kõnest, olenemata sellest, kus seda esitatakse. Saan aru ka kiirkõnest, kui mulle antakse pisut aega hääldusviisiga harjumiseks.	KUULAMINE
	Saan aru tuttavatest nimedest, sõnadest ja väga lihtsatest lausetest näiteks siltidel, plakatitel või kataloogides.	Saan aru väga lühikestest lihtsatest tekstidest. Oskan leida eeldatavat spetsiifilist informatsiooni lihtsatest igapäevatekstidest (näiteks reklaamid, tööpakkumised, prospektid, menüüd, sõiduplaanid), samuti saan aru lühikestest lihtsatest isiklikest kirjadest.	Saan aru tekstidest, mis koosnevad sagedamini esinevatest või minu tööga seotud sõnadest. Saan aru sündmuste, mõtete ja soovide kirjeldusest isiklikes kirjades.	Saan aru aktuaalsetel teemadel kirjutatud artiklitest, kus autorid väljendavad mingeid kindlaid seisukohti või vaatenurki. Saan aru tänapäevasest proosast.	Saan aru pikkadest ja keerulistest tekstidest, nii olustikulistest kui ka kirjanduslikest, tajudes nende stiililist eripära. Saan aru erialastest artiklitest ja pikematest tehnilistest juhenditest isegi siis, kui need vahetult ei puuduta minu eriala.	Saan vaevata aru kõigist kirjaliku teksti liikidest, sealhulgas abstraktsetest, struktuurilt ja/või keeleliselt keerulistest tekstidest, näiteks käsiraamatutest, erialastest artiklitest ja ilukirjandusest.	LUGEMINE
RÄÄKIMINE	Oskan lihtsal viisil suhelda tingimisel, et vestluspartner aeglaselt räägib, vajadusel öeldut kordab või ümber vestlemisel aitab. Oskan küsida lihtsaid küsimusi ja neile vastata.	Saan hakkama igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel. Oskan kaasa rääkida, ehkki ma ei oska veel ise vestlust juhtida.	Saan enamasti keelega hakkama maal, kus see on kasutusel. Oskan ettevalmistuseta vestelda tuttav, huvitaval või olulisel teemal: pere, hobid, töö, reisimine ja päevasündmused.	Oskan vestelda piisavalt spontaanselt ja lodusalt, nii et suhtlemine keelt emakeelena kõnelevate inimestega on täiesti võimalik. Saan aktiivselt osaleda aruteludes tuttavatel teemal, oskan oma seisukohti väljendada ja põhjendada.	Oskan end mõistetavaks teha lodusalt ja spontaan-selt, väljendeid eriti otsi-mata. Oskan kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii ühiskondlikele kui ka tööalastele eesmärkidel. Oskan avaldada mõtteid ja arvamusi ning vestluses osaleda seda vaevalt märkavad.	Saan vaevata osaleda igas vestluses ja diskussioonis ning oskan idioome ja kõnekeelseid väljendeid. Oskan täpselt edasi anda tähendusvarjundeid. Vajadusel oskan lausungi ümber sõnastada, nii et vestluses osalejad seda vaevalt märkavad.	SUULINE SUHTLUS
	Oskan kasutada lihtsaid fraase ja lauseid kirjeldamaks kohta, kus elan, ja inimesi, keda tunnen.	Oskan kasutada mitmeid fraase ja lauseid, et kirjeldada oma perekonda ja teisi inimesi, elutingimusi, hariduslikku tagapõhja, praegust või eelmist tööd.	Oskan lihtsate seostatud lausetega kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja kavatsusi. Oskan lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane. Oskan edasi anda jutu, raamatu ja filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid.	Oskan selgelt ja üksik-asjalikult käsitleda ainet laias teemaderingis, mis puudutab minu huvialasid. Oskan selgitada oma seisukohti aktuaalsetel teemadel, tuues välja erinevate arvamuste poolt- ja vastuargumendid.	Oskan keerulisi teemasid täpselt ja üksikasjalikult kirjeldada, välja tuua alateemad ja olulisemad punktid ning teha kokkuvõtet.	Oskan esitada selge ja lodusalt, kontekstile vastavas stiilis kirjelduse või põhjenduse, millel on loogiline ülesehitus, mis aitab kuulajal märgata ja meelde jätta kõige olulisemat.	SUULINE ESITUS
KIRJUTAMINE	Oskan kirjutada lühikest ja lihtsat teadet (näiteks postkaarti puhkuse-tervitustega) ning täita formulare (näiteks hotelli registreerimislehte, kus küsitakse isikuandmeid: nime, aadressi, rahvust/ kodakondsust).	Oskan teha märkmeid ja koostada väga lihtsat isiklikku kirja, näiteks kellegi tänamiseks.	Oskan koostada lihtsat seostatud teksti tuttav või mulle huvi pakkuvatel teemal. Oskan kirjutada isiklikku kirja, milles kirjeldan oma kogemusi ja muljeid.	Oskan kirjutada selgeid ja detailseid tekste mulle huvi pakkuvates teemaderingis. Oskan kirjutada esseed, aruannet või referaati, edastamaks infot ning kommenteerides ja põhjendades oma seisukohti. Oskan kirjutada kirju, milles tõstan esile kogemuste ja sündmuste mulle olulisi aspekte.	Oskan ennast väljendada selges, hästi liigendatud tekstis, avaldades oma arvamust vajaliku põhjalikkusega. Oskan kirjutada kirja, esseed või aruannet keerukal teemal ja esile tõsta olulisemat. Oskan lugejast lähtuvalt kohandada oma stiili.	Oskan kirjutada lodusalt ja selgelt vajalikus stiilis. Oskan koostada keerulisi kirju, aruandeid või artikleid, esitada ainet loogiliselt liigendatuna nii, et lugeja suudab eristada olulist. Oskan koostada erialaseid ja ilukirjanduslike sisukokkuvõtteid, annotatsioone ning retsensioone.	KIRJUTAMINE

Euroopa Nõukogu keeleoskustasemete süsteem: enesehindamise skaala

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid

Käsitöömeistri kutsetika

Meistrile on käsitöö südameasi.

Meister teeb kvaliteetsed tööd.

Meister korraldab oma tööd arukalt ja kasutab ressursse säästlikult.

Meister austab ja järgib oma töös autorikaitse põhimõtteid. Meister ei kasuta teise autori ideid ilma vastava kokkuleppeta.

Meister hoidub tegevustest, mis kahjustavad käsitöö mainet.

Meistrile on ametiaue ja südametunnistuse järgi tehtud töö rahast eespool.

Meister ei anna omavalmistatud esemete materjalide, koostise ja valmistusviiside kohta eksitavat informatsiooni.

Meister vastutab oma töö eest.

Meister ei halvusta teiste käsitöömeistrite seljataga nende töid ja tegemisi.

Kui Meister lubab kasutada oma nime mitte tema poolt valmistatud käsitöötoodetel, siis vastutab ta ka nende toodete kvaliteedi eest.

Meister tunneb ja austab eesti rahvapärandit ning kaitseb käsitöötraditsioone.

Meister aitab jõudumööda kaasa oma valdkonna arengule.

Meister on õpi- ja arenemishimuline.